

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Petržalka

Materiál na rokovanie
miestneho zastupiteľstva
dňa 10. 12. 2013

Materiál číslo: 462/2013

Prerokovanie protestu prokurátora proti Všeobecne záväznému nariadeniu č. 1/2001 o dodržiavaní čistoty a poriadku na území mestskej časti Bratislava-Petržalka v znení neskorších zmien a predpisov (ďalej len „VZN“)

Predkladateľ:

Miroslav Štefánik
prednosta

Materiál obsahuje:

1. návrh uznesenia
2. dôvodovú správu
3. protest prokurátora
4. výpis z VZN č. 1/2001

Zodpovedný:

Mgr. Jana Jecková
vedúca oddelenia
životného prostredia

Spracovateľ:

Mgr. Jana Jecková
Ing. Zuzana Juhásová
oddelenie životného prostredia

Návrh uznesenia

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Petržalka

- a) vyhovuje
protestu prokurátora proti VZN v časti, ktorá sa týka ustanovení § 2, § 10 ods. 1, 2
- b) nevyhovuje
protestu prokurátora proti VZN v časti, ktorá sa týka ustanovení § 7 ods. 1, ods. 2,
- c) čiastočne vyhovuje
protestu prokurátora proti VZN v časti, ktorá sa týka ustanovení § 7 ods. 3 a § 8 ods. 3
- d) žiada
prednostu predložiť na najbližšie zasadnutie miestneho zastupiteľstva návrh Všeobecne záväzného nariadenia o dodržiavaní čistoty a poriadku na území mestskej časti Bratislava-Petržalka v zmysle platnej právnej úpravy, a v ktorom budú zapracované pripomienky prokurátora.

Dôvodová správa

Okresná prokuratúra Bratislava V, Prokofievova 4, Bratislava, podala listom doručeným dňa 27. 11. 2013 protest prokurátora proti Všeobecne záväznému nariadeniu č. 1/2001 o dodržiavaní čistoty a poriadku na území mestskej časti Bratislava-Petržalka v znení nariadenia č. 5/2002 nariadenia č. 4/2004.

Protest prokurátora bol podaný pre nezákonnosť v časti ustanovení VZN § 2, § 7 ods. 1,2,3, § 8 ods. 3 a § 10 ods. 1, 2.

Znenie VZN:

§ 2 Základné pojmy

*Verejným priestranstvom na účely tohto nariadenia sú všetky miesta určené na verejné užívanie, **najmä** ulice, námestia, parky, cesty, parkoviská, nábrežia, mosty, priechody, podchody, nadchody, schody, zeleň a jej príslušné doplnkové zariadenia, trhoviská, detské ihriská, terasy domov, prístupové a zásobovacie rampy **a podobne**.*

Protest prokurátora:

Deklaratórny výpočet verejných priestranstiev odporúča zmeniť do zákonnej podoby, ide o vyjadrenia ako **najmä, a podobne**. Právna norma sa tým stáva neurčitou a pre adresáta nezrozumiteľnou a nepredvídateľnou. Adresát právnej normy sa dostáva do pozície, že podľa nariadenia nevie korigovať svoje správanie, vie že môže byť postihnutý aj inde, nevie, však čo tento pojem zahŕňa (kde?) a kto o tom rozhoduje, čím je popretý princíp právnej istoty a princíp predvídateľnosti práva.

V tomto ustanovení navrhujeme protestu prokurátora vyhovieť.

V pripravovanom novom VZN o čistote a poriadku bude pojem verejné priestranstvo vymedzený jednoznačne, tak, aby osoby, ktorým je VZN určené, vedeli tieto miesta jednoznačne určiť, a aby nevznikli pochybnosti.

Znenie VZN:

§7 Čistenie chodníkov

§ 7ods. 1

Závady v schodnosti chodníkov prilahlých k nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza v zastavanom území a hraničí s cestou alebo miestnou komunikáciou, sú povinní bez prieťahov odstraňovať vlastníci, správcovia alebo užívatelia nehnuteľností, pokiaľ tieto závady vznikli znečistením, poriadovitou alebo snehom.

Protest prokurátora

Napriek tomu že vo výrokovej časti protestu je uvedená nezákonnosť nariadenia aj v časti § 7 ods. 1, prokurátor v odôvodnení neuvádza rozpor § 7 ods. 1 s platnou právnou úpravou.

V tomto ustanovení navrhujeme protestu prokurátora nevyhovieť, nakoľko znenie §7 ods. 1 je v súlade s § 9 ods. 2 cestného zákona.

§ 7 ods. 2

Vlastník, správca alebo užívateľ nehnuteľnosti v radovej zástavbe je povinný čistiť chodník v úseku hraničiacom s nehnuteľnosťou, v prípade samostatne stojacich nehnuteľností

čistiť chodníky po obvode nehnuteľnosti, a to aj v prípadoch, že chodníky sú od nehnuteľnosti oddelené pruhom pozemku slúžiacemu iným, ako komunikačným účelom a prístupové chodníky vedúce od nehnuteľnosti k obvodovým chodníkom alebo chodníkom pozdĺž vozovky. Ďalej prístupové chodníky vedúce od obvodových chodníkov alebo chodníkov pozdĺž vozovky ku vozovke a pozdĺžne spojnice obvodových chodníkov až do vzdialenosti 20 metrov od nich. V prípade, že takto vymedzené úseky chodníkov sú pre dve susediace nehnuteľnosti spoločné, povinnosť čistiť spoločný úsek sa delí na polovicu. Za chodníky sa pre tento účel považujú aj schody, lávky, rampy, podchody, terasy a pod., ktoré spadajú do vyššie uvedeného vymedzenia.

Protest prokurátora:

Ustanovenie je v rozpore s § 9 ods. 2 cestného zákona. Povinnosť zabezpečovať schodnosť chodníkov majú len vlastníci, správcovia a užívatelia nehnuteľnosti, nachádzajúcej sa v zastavanom území a hraničiacej s cestou alebo miestnou komunikáciou, ku ktorej je chodník príľahlý. MČ prenáša svoje povinnosti správcu komunikácií IV. triedy, ktorými sú podľa § 9 písm. c), d) vyhlášky miestne komunikácie, ktoré nie sú ani obmedzene prístupné premávke motorovými vozidlami (vymenované vo vyhláške), na iné subjekty spôsobom, že najrôznejšie nehnuteľnosti slúžiace komunikačným účelom vymedzuje ako nehnuteľnosti príľahlé, a teda udržiavané správcom alebo vlastníkom takých nehnuteľností, nie správcom komunikácie. MČ môže s prihliadnutím na miestne pomery, vychádzajúc z § 9 ods. 3 cestného zákona, všeobecne záväzným nariadením určiť výlučne rozsah povinností uvedených v ods. 2, nemôže však rozširovať okruh povinných subjektov rozšírením definície chodníka, resp. určením hranice chodníka k príľahlým pozemkom v rozpore so zákonom, ako k tomu došlo v § 7 ods. 2 prvej, druhej a štvrtej vete nariadenia.

V tomto ustanovení navrhujeme protestu prokurátora nevyhovieť.

Územie mestskej časti Bratislava-Petržalka je vytvorené ako špecifická sídlisková zástavba, ktorá je odlišná od typickej mestskej zástavby. Na základe praxe a z dôvodu, že cestný zákon neuvádza presnú definíciu slovného spojenia „príľahlý chodník“ došlo k zadefinovaniu príľahlých chodníkov ako prístupových chodníkov k nehnuteľnosti, tak ako je uvedené v §7 ods. 2 VZN.

V proteste vo výrokovvej časti, ale aj v odôvodnení sa prokurátor odvoláva na znenie §9 písm. c) a d) Vyhlášky č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva cestný zákon:

„c) miestne komunikácie III. triedy, medzi ktoré patria ostatné miestne komunikácie, pokiaľ sú aspoň obmedzene prístupné premávke motorovými vozidlami,

d) miestne komunikácie IV. triedy, ktoré nie sú ani obmedzene prístupné premávke motorovými vozidlami (napríklad cestičky, chodníky, samostatné cyklistické cestičky, samostatné chodníky, schody a podobne)“, čo podľa platnej právnej úpravy nie je znenie § 9 písm. c) a d), ale znenie § 7 písm. c) a d) Vyhlášky 35/1984 Zb., ktorou vykonáva cestný zákon.

§ 7 ods. 3 - prvá veta

Chodník je nutné čistiť po celej šírke, ak jeho delenie od vozovky alebo komunikácie je zreteľne výškovo alebo vodorovne označené.

Protest prokurátora:

Ustanovenie je v rozpore s §3d ods. 5 písm. d), §3d ods.6 a §9 ods. 1 v spojení s §1 ods. 3 cestného zákona. Z týchto ustanovení je zrejmé, že povinnosti osôb určených v §9 ods. 2 cestného zákona sú vymedzené jednoznačne. Mestská časť ich nemôže rozširovať. V zmysle § 9 ods. 3 cestného zákona môže určiť výlučne rozsah týchto povinností. Podľa

citovaných ustanovení zákona je pol metra za zvýšenými obrubami chodníkov alebo zelených pásov pri miestnej komunikácii súčasť cestného telesa, ktorého správu a údržbu nemožno nariadením preniesť na subjekty súkromného práva. Vykonáva ho obec.

V tomto ustanovení navrhujeme protestu prokurátora čiastočne vyhovieť.

V ustanovení VZN je uvedené povinnosť čistiť chodník po celej šírke. Podľa STN 73 6110Z1 Projektovanie miestnych komunikácií je v tabuľke 3 - Skladobné prvky šírkového usporiadania miestnych komunikácií pruh pre chodcov určený v šírke minimálne 0,75 m na jednu stranu, to znamená 1,5 m pre obe strany. Z tohto dôvodu zmeníme povinnosť čistiť „celú šírku“ na „šírku min. 1,5 m“.

Znenie VZN

§ 8: Čistenie verejných priestranstiev v zimnom období

§ 8 ods. 3 – prvá veta

V zimnom období treba zbavovať chodníky snehu a námrazy aj viackrát za deň, a to zásadne v celej šírke.

Protest prokurátora:

Pre toto ustanovenie platí obdobný argument, **pol metra od vozovky je povinná takýto chodník čistiť obec.**

V tomto ustanovení navrhujeme protestu prokurátora čiastočne vyhovieť.

V ustanovení VZN je uvedené povinnosť zbavovať chodník snehu a námrazy, a to zásadne v celej šírke. Podľa STN 73 6110Z1 Projektovanie miestnych komunikácií je v tabuľke 3 - Skladobné prvky šírkového usporiadania miestnych komunikácií pruh pre chodcov určený v šírke minimálne 0,75 m na jednu stranu, to znamená 1,5 m pre obe strany. Z tohto dôvodu zmeníme povinnosť čistiť z celej šírky na šírku min. 1,5 m.

Znenie VZN

§ 10: Sankcie

§ 10 ods. 1

Fyzická osoba, ktorá poruší toto nariadenie o čistote a poriadku, dopúšťa sa priestupku proti verejnému poriadku, za ktorý možno uložiť pokutu do 33,19 EUR (1.000,- Sk) 8), za porušenie §5 ods.3 tohto nariadenia možno uložiť pokutu do 165,97 EUR (5.000,- Sk)), v blokovom konaní možno uložiť pokutu do 16,59 EUR (500,- Sk).

§ 10 ods. 2

Právnickej osobe, ktorá poruší toto nariadenie, môže starosta uložiť pokutu do 6638,78 EUR (200.000,- Sk).

Protest prokurátora:

Znenie §10 je nepresné a zavádzajúce, je prekročená výška možných sankcií.

V tomto ustanovení navrhujeme protestu prokurátora vyhovieť.

Znenie ustanovenia bude zmenené v súlade s platnými právnymi predpismi. Treba však uviesť, že napriek zneniu ustanovenia §-u 10 vo VZN, mestská časť v praxi pri ukladaní pokuty neporušuje príslušné zákony, nakoľko v rozhodnutiach o uložení pokuty sú uvádzané výšky možných sankcií v súlade so zákonom.

Záver:

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a nezákonnosť v citovaných ustanoveniach VZN oddelenie životného prostredia pripravuje návrh všeobecne záväzného nariadenia o dodržiavaní čistoty a poriadku na území mestskej časti Bratislava-Petržalka v zmysle platnej právnej úpravy, v ktorom budú akceptované pripomienky prokurátora, aktualizované základné (vymedzené) pojmy, spresnené povinnosti pri dodržiavaní čistoty a poriadku na verejných priestranstvách, a pod.

Okresná prokuratúra Bratislava V
Prokofievova ulica č. 4
851 01 Bratislava

„POŠTOU“

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti
Bratislava – Petržalka
Kutlíkova 17
821 56 Bratislava – Petržalka

Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Petržalka Kutlíkova 17, PSČ 852 12	
Dátum dňa: 27 -11- 2013	
Príloha: 1 ks	Číslo spisu:
Príloha: 1 ks	Vybavuje:

Vaše číslo/list z:
2013/13690/13-Je

Naše číslo:
Pd 25/2013-6

Vybavuje:
Mgr. Keleová

Bratislava
21. novembra 2013

Vec: znovuzaslanie protestu prokurátora

Týmto Vám znovu zasielam protest prokurátora sp. zn. Pd 25/2013-3 z 31. 07. 2013, ktorý ste vrátili na prokuratúru dňa 09. 10. 2013 s uvedením, že protest bol podaný proti všeobecne záväznému nariadeniu mestskej časti Bratislava - Rusovce.

Tento dôvod považujem za účelový. Hoci je na jednom mieste omylom uvedená mestská časť Rusovce, napriek tomu je z celého protestného návrhu zrejmé, že je podaný proti konkrétnemu všeobecne záväznému nariadeniu mestskej časti Bratislava – Petržalka. Oneskorené znovuzaslanie protestu je spôsobené len tým, že Vaše vyjadrenie č. 2013/13690/13-Je datované 27. 09. 2013 bolo omylom založené do nesprávneho denníka.

V zmysle § 25 zákona o prokuratúre trvám na prejednaní protestu prokurátora.

Mgr. Alexandra Keleová
prokurátorka

Príloha: protest z 31. 07. 2013 (originál)

Okresná prokuratúra Bratislava V
Prokofievova ulica č. 4
851 01 Bratislava

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti
Bratislava – Petržalka
Kutlíková 17
812 56 Bratislava – Petržalka

Vaše číslo:	Naše číslo:	Vybavuje:	Bratislava
	Pd 25/2013-4	Mgr. Keleová	31. 07. 2013

Vec: všeobecne záväzné nariadenie mestskej časti Bratislava – Petržalka z 30. 10. 2001 č. 1/2001 o dodržiavaní čistoty a poriadku na území Mestskej časti Bratislava – Petržalka, v znení nariadenia č. 5/2002 a nariadenia č. 4/2004 – **protest prokurátora** podľa ustanovenia § 22 ods. 1 písm. a/ bod 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre

Proti všeobecne záväznému nariadeniu mestskej časti Bratislava - Petržalka z 30. 10. 2001 č. 1/2001 o dodržiavaní čistoty a poriadku na území Mestskej časti Bratislava – Petržalka s účinnosťou od 14. 11. 2001, doplnenom všeobecne záväzným nariadením č. 5/2002 z 26. 06. 2002 a č. 4/2004 z 23. 11. 2004

podávam

**podľa § 22 ods. 1 písm. a/ bod 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre
v znení neskorších predpisov**

protest prokurátora.

Zároveň navrhujem pre nezákonnosť nariadenie v časti ustanovení § 2, § 7 ods. 1, 2, 3, § 8 ods. 3 a § 10 ods. 1, 2 zmeniť v súlade so zákonom. Podľa ustanovenia § 25 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. je orgán verejnej správy povinný o proteste prokurátora rozhodnúť do 30 dní od doručenia protestu.

Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia, ak orgán verejnej správy protestu prokurátora vyhovie, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, nezákonný všeobecne záväzný právny predpis alebo jeho časť zrušiť, prípadne nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom a s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Podľa § 250zfa ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v znení zákona č. 384/2008 Z. z. *ak obec alebo vyšší územný celok nezruší alebo nezmení na základe protestu prokurátora svoje všeobecne záväzné nariadenie, môže prokurátor vo veciach územnej samosprávy podať na súd návrh na vyslovenie nesúladu všeobecne záväzného nariadenia so zákonom. Vo*

veciach pri plnení úloh štátnej správy môže prokurátor podať na súd návrh na vyslovenie nesúlady všeobecne záväzného nariadenia aj s nariadením vlády a všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

Odôvodnenie:

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava – Petržalka schválilo dňa 30. 10. 2001 všeobecne záväznú nariadenie č. 1/2001 o dodržiavaní čistoty a poriadku na území Mestskej časti Bratislava – Petržalka, s účinnosťou od 14. 11. 2001. Dňa 26. 06. 2002 bolo prijaté všeobecne záväznú nariadenie č. 5/2002, ktoré doplnilo nariadenie o dodržiavaní čistoty a poriadku s účinnosťou od 10. 07. 2002. Ďalšou právnou zmenou nariadenia došlo dňa 23. 11. 2004, kedy bolo s účinnosťou od 07. 12. 2004 prijaté všeobecne záväznú nariadenie č. 4/2004, ktoré zmenilo § 7 ods. 3 a § 8 ods. 3 pôvodného nariadenia o dodržiavaní čistoty a poriadku.

Týmto nariadením v časti bol porušený zákon.

Podľa § 1a ods. 2 zákona č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov *mestská časť je územným samosprávnym a správnym celkom Bratislavy; zdržiava obyvateľov, ktorí majú na jej území trvalý pobyt. Mestská časť vykonáva samosprávu Bratislavy a prenesenú pôsobnosť v rozsahu vymedzenom zákonom a Statútom Bratislavy (ďalej len "statút"); v tomto rozsahu má postavenie obce.*

Podľa § 29 zákona o Bratislave ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na hlavné mesto ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov *obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.*

Podľa § 3d ods. 5 písm. d) zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v platnom znení, *správu pozemných komunikácií vykonávajú, ak ide o prejazdne úseky ciest vo vlastníctve obce, o miestne komunikácie a účelové komunikácie vo vlastníctve obce - obce, prípadne právnické osoby nimi na tento účel založené alebo zriadené.*

Podľa § 3d ods. 6 cestného zákona, *vlastníci a správcovia pozemných komunikácií sú povinní pozemné komunikácie udržiavať v stave zodpovedajúcom účelu, na ktorý sú určené.*

Podľa § 9 ods. 1 cestného zákona, *závady v zjazdnosti diaľnic, ciest a miestnych komunikácií sú bez preťahov povinní odstraňovať ich správcovia.*

Podľa § 9 ods. 2 cestného zákona, *závady v schodnosti priechodov pre chodcov na miestnych komunikáciách a prejazdnych úsekoch ciest cez obce, ako aj závady v schodnosti miestnych komunikácií určených výhradne pre chodcov, sú povinní odstraňovať správcovia miestnych komunikácií. Závady v schodnosti chodníkov príľahlých k nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza v súvisle zastavanom území a hraničí s cestou alebo miestnou komunikáciou,*

sú povinní bez prier'ahov odstraňovať vlastníci, správcovia alebo užívatelia nehnuteľností, pokiaľ tieto závady vznikli znečistením, poľadovicou alebo snehom.

Podľa § 9 ods. 3 cestného zákona, **rozsah** povinností uvedených v odseku 2 upravujú s prihliadnutím na miestne pomery obce svojimi všeobecne záväznými nariadeniami.

Podľa § 1 ods. 3 cestného zákona, *pozemnú komunikáciu tvorí cestné teleso a jej súčasť. Cestné teleso je ohraničené vonkajšími hranami priekop, rigolov, násypov a zárezov svahov, zárubných a obkladových múrov, pätou oporných múrov a pri miestnych komunikáciách pol metra za zvýšenými obrubami chodníkov alebo zelených pásov.*

Podľa § 9 písm. c/, d/ vyhlášky Ministerstva dopravy a spojov č. 35/1984 Zb. ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v platnom znení miestne národné výbory rozdeľujú miestne komunikácie na:

c) miestne komunikácie III. triedy, medzi ktoré patria ostatné miestne komunikácie, ak sú aspoň obmedzene prístupné premávke motorovými vozidlami (napr. cesty),

d) miestne komunikácie IV. triedy, ktoré nie sú ani obmedzene prístupné premávke motorovými vozidlami (napr. cestičky, cestičky pre chodcov, samostatné cyklistické cestičky, samostatné chodníky, schody).

Podľa § 12 ods. 4, 5 vyhlášky, ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách, *schodnosť priechodov pre chodcov na miestnych komunikáciách a na prejazdnych úsekoch ciest cez mestá a obce a miestnych komunikácií určených výhradne pre chodcov je taký stav týchto komunikácií, ktorý umožňuje bezpečnú chôdzu prispôbenú ich stavebnému stavu, poveternostným podmienkam a ďalším okolnostiam, ktoré môže chodec predvídať.*

Závadami v schodnosti chodníkov, miestnych komunikácií určených výhradne pre chodcov a priechodov pre chodcov na prejazdnych úsekoch ciest v zastavanom území sú závady obdobné závadám v zjazdnosti, pokiaľ tieto závady neumožňujú bezpečnú chôdzu ani pri zvýšenej opatrnosti chodcov.

Týmito ustanoveniami sa miestne zastupiteľstvo pri schválení všeobecne záväzného nariadenia neriadilo.

Podľa ustanovenia § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov môže obec vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia. Ustanovenie § 15 ods. 2 písm. a/ zákona č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov sa na mestské časti hlavného mesta pri schvaľovaní nariadení vzťahuje primerane.

Mestská časť vykonáva samosprávu Bratislavy a prenesenú pôsobnosť v rozsahu vymedzenom zákonom a štatútom Bratislavy. Mestská časť preto upravila uvedené právne vzťahy v rámci svojej zverenej samosprávnej pôsobnosti.

Podľa § 7a ods. 2 písm. e/ zákona č. 377/1990 Zb. je mestskej časti vyhradené, zabezpečovať údržbu, zjazdnosť a schodnosť miestnych komunikácií 3. a 4. triedy a verejných priestranstiev. Mestská časť podľa § 4 ods. 3 písm. n/ zákona č. 396/1990 Zb. zabezpečuje verejný poriadok je oprávnená v samosprávnej pôsobnosti upravovať tieto vzťahy všeobecne záväzným nariadením.

V ustanovení § 2 nariadenia upravuje základné pojmy na účely nariadenia: „*Verejným priestranstvom na účely tohto nariadenia sú všetky miesta určené na verejné užívanie, najmä ulice, námestia, parky, cesty, chodníky, parkoviská, nábrežie, mosty, priechody, podchody, nadchody, schody, zeleň, a jej príslušné doplnkové zariadenia, trhoviská, detské ihriská, terasy domov, prístupové a zásobovacie rampy a podobne*“.

Deklaratórny výpočet verejných priestranstiev odporúčam zmeniť do zákonnej podoby. Pokiaľ chce tvorca právnej normy použiť informatívny výpočet verejných priestranstiev, je potrebné sa pri tom zdržať ponechania ďalších, presne neuvedených možností na výber, bez určenia bližšieho kritéria. Ide o vyjadrenie „*napr., najmä...a pod.*“. Normotvorca chce takto zrejme postihnúť všetky možnosti verejných priestranstiev, právna norma sa tým však stáva neurčitou a pre adresáta nezrozumiteľnou a nepredvídateľnou. Adresát právnej normy sa tak dostáva do pozície, že podľa nariadenia nevie korigovať svoje správanie, vie, že môže byť postihnutý aj inde, nevie však čo tento pojem zahŕňa (kde?) a kto o tom rozhoduje, čím je popretý princíp právnej istoty a princíp predvídateľnosti práva. Následne sa pridružia aj ťažkosti s vymožitelnosťou práva formou postihu jednotlivcov (preukazovanie otázky zavinenia).

Podľa § 7 ods. 2 nariadenia: „*Vlastník, správca alebo užívateľ nehnuteľnosti v radovej zástavbe je povinný čistiť chodník v úseku hraničiacom s nehnuteľnosťou, v prípade samostatne stojacich nehnuteľností čistiť chodníky po obvode nehnuteľnosti, a to aj v prípadoch, že chodníky sú od nehnuteľnosti oddelené pruhom pozemku slúžiacemu iným, ako komunikačným účelom a prístupové chodníky vedúce od nehnuteľnosti k obvodovým chodníkom alebo chodníkom pozdĺž vozovky. Ďalej prístupové chodníky vedúce od obvodových chodníkov alebo chodníkov pozdĺž vozovky ku vozovke a pozdĺžne spojnice obvodových chodníkov až do vzdialenosti 20 metrov od nich. V prípade, že takto vymedzené úseky chodníkov sú pre dve susediace nehnuteľnosti spoločné, povinnosť čistiť spoločný úsek sa delí na polovicu. Za chodníky sa pre tento účel považujú aj schody, lávky, rampy, podchody, terasy a pod., ktoré spadajú do vyššie uvedeného vymedzenia*“.

V § 7 nariadenia je upravené čistenie chodníkov. Podľa § 9 ods. 2 druhej vety zák. č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „*cestný zákon*“), *závady v schodnosti chodníkov príľahlých k nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza v zastavanom území a hraničí s cestou alebo miestnou komunikáciou, sú povinní bez prietahov odstraňovať vlastníci, správcovia alebo užívatelia nehnuteľnosti, pokiaľ tieto závady vznikli znečistením, poľadovicou alebo snehom*.

Závady v schodnosti miestnych komunikácií určených výhradne pre chodcov, sú **povinní odstraňovať správcovia** miestnych komunikácií. Iba pri chodníkoch príľahlých k nehnuteľnosti a súčasne hraničiacich s cestou sú ich povinní odstraňovať ich vlastníci, správcovia alebo užívatelia nehnuteľnosti. Mestská časť môže s prihliadnutím na miestne pomery, vychádzajúc z § 9 ods. 3 cestného zákona, všeobecne záväzným nariadením **určiť výlučne rozsah povinností uvedených v odseku 2**, nemôže však rozširovať okruh povinných subjektov rozšírením definície chodníka, resp. určením hranice chodníka k príľahlým pozemkom v rozpore so zákonom, ako k tomu došlo v § 7 ods. 2 prvej, druhej a štvrtej vete nariadenia (v prípade samostatne stojacich nehnuteľností, *čistiť chodníky po obvode nehnuteľnosti, a to aj v prípadoch, že chodníky sú od nehnuteľnosti oddelené pruhom pozemku slúžiacemu iným ako komunikačným účelom a prístupové chodníky vedúce od nehnuteľnosti k obvodovým chodníkom alebo chodníkom pozdĺž vozovky. Ďalej prístupové chodníky vedúce od obvodových chodníkov alebo chodníkov pozdĺž vozovky ku vozovke a pozdĺžne*

spojnice obvodových chodníkov až do vzdialenosti 20 metrov od nich. Za chodníky sa pre tento účel považujú aj schody, lávky, rampy, podchody, terasy a pod., ktoré spadajú do vyššie uvedeného vymedzenia).

Mestská časť prenáša svoje povinnosti správcu miestnych komunikácií IV. triedy, ktorými sú podľa § 9 písm. c), d) vyhlášky, miestne komunikácie, ktoré nie sú ani obmedzené prístupné premávke motorovými vozidlami (napr. cestičky, cestičky pre chodcov, samostatné cyklistické cestičky, samostatné chodníky, schody) na iné subjekty spôsobom, že najrôznejšie nehnuteľnosti slúžiacie komunikačným účelom vymedzuje ako nehnuteľnosti príslušné, a teda udržiavané správcom alebo vlastníkom takých nehnuteľností, nie správcom komunikácie.

Tým sa zoslabuje právna istota v spoločenských vzťahoch upravených všeobecne záväzným nariadením č. 1/2001. Právna istota patrí k dôležitým znakom právneho štátu. Ustanovenie § 7 ods. 2 nariadenia je tak v rozpore s § 9 ods. 2 cestného zákona. Povinnosť zabezpečovať schodnosť chodníkov majú len vlastníci, správcovia a užívatelia nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v zastavanom území a hraničiacej s cestou alebo miestnou komunikáciou, ku ktorej je taký chodník príslušný.

§ 7 ods. 3 prvá veta nariadenia (*Chodník je nutne čistiť po celej šírke, ak jeho delenie od vozovky alebo komunikácie je zreteľne výškovo alebo vodorovne označené*) je v rozpore s § 3d ods. 5 písm. d), § 3d ods. 6 a § 9 ods. 1 v spojení s § 1 ods. 3 cestného zákona. Z týchto ustanovení zákona je zrejmé, že povinnosti osôb určených § 9 ods. 2 cestného zákona sú vymedzené jednoznačne. Mestská časť ich nemôže rozširovať. V zmysle § 9 ods. 3 cestného zákona môže určiť výlučne rozsah týchto povinností.

Podľa § 3d ods. 5 písm. d) cestného zákona, *správu pozemných komunikácií vykonávajú, ak ide o prejazdne úseky ciest vo vlastníctve obce, o miestne komunikácie a účelové komunikácie vo vlastníctve obce - obce, prípadne právnické osoby nimi na tento účel založené alebo zriadené.*

Podľa § 3d ods. 6 cestného zákona, *vlastníci a správcovia pozemných komunikácií sú povinní pozemné komunikácie udržiavať v stave zodpovedajúcom účelu, na ktorý sú určené.*

Podľa § 9 ods. 1 cestného zákona, *závady v zjazdnosti diaľnic, ciest a miestnych komunikácií sú bez prieťahov povinní odstraňovať ich správcovia.*

Podľa § 1 ods. 3 cestného zákona, *pozemnú komunikáciu tvorí cestné teleso a jej súčasť. Cestné teleso je ohraničené vonkajšími hranami priekop, rigolov, násypov a zárezov svahov, zárubných a obkladových múrov, pätoú oporných múrov a pri miestnych komunikáciách pol metra za zvýšenými obrubami chodníkov alebo zelených pásov.*

Definícia povinnosti čistiť chodníky po celej šírke tam, kde je oddelenie vozovky od komunikácie zreteľne výškovo alebo vodorovne označené, uvedená v ustanovení § 7 ods. 3 prvá veta nariadenia, je v rozpore s vyššie citovanými ustanoveniami zákona, podľa ktorých je pol metra za zvýšenými obrubami chodníkov alebo zelených pásov pri miestnej komunikácii súčasťou cestného telesa, ktorého správu a údržbu nemožno všeobecne záväzným nariadením preniesť na subjekty súkromného práva. **Vykonáva ho obec.**

V § 8 je upravené čistenie verejných priestranstiev v zimnom období. Obdobný argument tak platí pre **§ 8 ods. 3 prvá veta** nariadenia (*chodník je nutne zbavovať snehu*

a námrazy v celej šírke, ak jeho delenie od vozovky alebo komunikácie je zreteľne alebo vodorovne označené). Poí metra od vozovky je povinná takýto chodník čistiť obec.

V § 10 nariadenia sú upravené sankcie, kde je uvedená sankcia za porušenie nariadenia o čistote a poriadku spáchaním priestupku proti verejnému poriadku do 33,19,-€ (1.000,-Sk).

Podľa § 47 ods. 1 písm. d/, ods. 2 zákona o priestupkoch možno za priestupok uložiť pokutu do výšky 33,- € (a nie 33,19,-€). Je zrejmé, že ide o matematický prepočet pôvodnej sankcie 1.000,-Sk, avšak zákonom č. 445/2008 Z. z. bola v súvislosti s prechodom na menu Euro pri tomto priestupku stanovená sankcia do 33,-€ s účinnosťou od 01. 01. 2009. Nariadenie v § 10 ďalej uvádza, že za porušenie § 5 ods. 3 nariadenia možno uložiť pokutu do 165,97,-€, v blokovom konaní do 16,59,-€. Podľa § 47 ods. 2 zákona č. 372/1990 Zb. možno za priestupky podľa § 47 ods. 1 písm. e/ až g/ uložiť pokutu do 99,-€ a za priestupok podľa odseku 1 písm. h/ až j/ do 165,-€. Výška sankcií bol novelizovaná rovnakým právnym predpisom - zákonom č. 445/2008 Z. z., teda nestanovuje sa matematickým prepočtom konverzným kurzom, ale bola stanovená zákonom. Znenie § 10 je tak nepresné a zavádzajúce, navyše ním mestská časť prekročila svoju právomoc snahou kreovať priestupkovú normu, ktoré normy môže mestská časť v rámci samosprávnej pôsobnosti len aplikovať, nie vytvárať, čo bolo judikované už viacerými nálezmi Ústavného súdu SR.

Obdobným spôsobom je prekročená výška možnej sankcie v § 10 ods. 2, ukladanej mestskou časťou podľa § 28 ods. 2 písm. a/, b/ zákona č. 377/1990 Zb. o Bratislave.

Celkovo je možno odporučiť úpravu priestupkov ponechať na príslušné zákonné znenie a v nariadení obce na ňu len odkázať.

Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že znenie ustanovení § 2, § 7 ods. 1, 2, 3 a § 8 ods. 3 prvá veta, § 10 ods. 1, 2 predmetného všeobecne záväzného nariadenia naplnilo porušenie ustanovení citovaných zákonov. Z týchto dôvodov by malo byť prijaté nové nariadenie, ktoré zabezpečí súlad s platnými právnymi predpismi.

Mgr. Alexandra Keleová
prokurátorka

Výpis zo znenia Všeobecne záväzného nariadenia č. 1/2001 o dodržiavaní čistoty a poriadku na území mestskej časti Bratislava-Petržalka v znení neskorších zmien a predpisov.

§2: Základné pojmy

Verejným priestranstvom na účely tohto nariadenia sú všetky miesta určené na verejné užívanie, najmä ulice, námestia, parky, cesty, chodníky, parkoviská, nábrežie, mosty, priechody, podchody, nadchody, schody, zeleň, a jej príslušné doplnkové zariadenia, trhoviská, detské ihriská, terasy domov, prístupové a zásobovacie rampy a podobne.

§7: Čistenie chodníkov

- 1) Závady v schodnosti chodníkov priľahlých k nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza v zastavanom území a hraničí s cestou alebo miestnou komunikáciou, sú povinní bez priet'ahov odstraňovať vlastníci, správcovia alebo užívatelia nehnuteľností, pokiaľ tieto závady vznikli znečistením, poľadovicou alebo snehom.
- 2) Vlastník, správca alebo užívateľ nehnuteľnosti v radovej zástavbe je povinný čistiť chodník v úseku hraničiacom s nehnuteľnosťou, v prípade samostatne stojacich nehnuteľností čistiť chodníky po obvode nehnuteľnosti, a to aj v prípadoch, že chodníky sú od nehnuteľnosti oddelené pruhom pozemku slúžiacemu iným, ako komunikačným účelom a prístupové chodníky vedúce od nehnuteľnosti k obvodovým chodníkom alebo chodníkom pozdĺž vozovky. Ďalej prístupové chodníky vedúce od obvodových chodníkov alebo chodníkov pozdĺž vozovky ku vozovke a pozdĺžne spojnice obvodových chodníkov až do vzdialenosti 20 metrov od nich. V prípade, že takto vymedzené úseky chodníkov sú pre dve susediace nehnuteľnosti spoločné, povinnosť čistiť spoločný úsek sa delí na polovicu. Za chodníky sa pre tento účel považujú aj schody, lávky, rampy, podchody, terasy a pod., ktoré spadajú do vyššie uvedeného vymedzenia.
- 3) Chodník je nutné čistiť po celej šírke, ak jeho delenie od vozovky alebo komunikácie je zreteľne výškovo alebo vodorovne označené. Na miestach, kde chodník vyznačený nie je, udržiava sa v čistote pruh o šírke 2m priliehajúci k nehnuteľnosti.
- 4) Majiteľ alebo správca je povinný zabezpečiť čistotu priechodov a chodníkov i počas dní pracovného voľna. Čistením sa rozumie povinnosť kropiť, zametať, odstraňovať burinu z obrubníkov, náletové dreviny, poľadovicu, sneh, blato, odpad a inú nečistotu. Ak sú vytvorené vhodné podmienky (povrch chodníka a spád, zdroj vody a kanalizácia), čistenie sa vykonáva umývaním alebo splachovaním. Ak je nebezpečenstvo vzniku námrazy alebo pri nízkych teplotách, je kropenie zakázané.
- 5) Hlavné čistenie musí byť vykonávané tak, aby chodci a obyvatelia domov boli čo najmenej obťažovaní.

§8: Čistenie verejných priestranstiev v zimnom období

- 1) Zimnú údržbu verejných priestranstiev a zjazdnosť komunikácií III. a IV. triedy, okrem častí chodníkov vymedzených v § 7, ods. 1, zabezpečuje Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Petržalka podľa Osobitného programu zimnej údržby⁷⁾ prostredníctvom poverenej organizácie.
- 2) Poverená organizácia vykonáva podľa potreby posýpanie komunikácií inertným materiálom, zhrňanie, pluhovanie a v prípade potreby i odvoz snehu. Prednostne zabezpečuje

zjazdnosť križovatiek, výpadových ciest, ulíc, priechodnosť chodníkov, priechodov pre chodcov a uvoľňovanie kanalizačných vpustí. Sneh sa odváža na skládky určené Magistrátom hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy alebo Miestnym úradom mestskej časti Bratislava-Petržalka.

3) V zimnom období treba zbavovať chodníky snehu a námrazy aj viackrát za deň, a to zásadne v celej šírke. Sneh a námraza sa zhŕňa na okraj vozovky do hromád. Na okraji vozovky treba uvoľniť a očistiť vpusty kanalizácie, aby sa v prípade odmäku zabezpečil odtok vody. Pri tvorení poľadovice je možné použiť aj chemický posyp (okrem chloridu sodného), podľa posúdenia službukonajúceho dispečera zimnej služby.

4) Pri odstraňovaní a hromadení snehu je treba dbať na to, aby neboli zátarasý cez jazdnú dráhu alebo pred vstupmi a vjazdami do budov, na miestach priechodov pre chodcov a na plochách, potrebných na nakladanie a vykladanie tovaru.

5) Ak napadne sneh v noci alebo keď sa v noci vytvorí námraza, musia byť chodníky očistené a posypané inertným materiálom najneskôr do 6.00 hod. a ich bezpečná schodnosť v celej šírke musí byť zabezpečená najneskôr do 21.00 hod. nasledujúceho dňa.

6) Po ukončení zimného obdobia sa inertný materiál nesmie ponechať na chodníku, ani zhŕňať na okraj vozovky. Je nutné ihneď zabezpečiť jeho odvoz majiteľom alebo správcom.

§9: Spoločné ustanovenia

1) Ustanovenia tohto nariadenia sa primerane vzťahujú aj na dodržiavanie čistoty a poriadku na zastávkach mestskej hromadnej dopravy, v priestoroch verejných telefónnych a bankových automatov, na koľajových telesách hromadnej a železničnej dopravy, u nádob a košov na odpadky patriacich dopravným a iným organizáciám.

2) Nariadením o čistote a poriadku nie sú dotknuté povinnosti právnických a fyzických osôb podľa osobitných právnych predpisov, prípadne iných všeobecne záväzných nariadení.

§10: Sankcie

1) Fyzická osoba, ktorá poruší toto nariadenie o čistote a poriadku, dopúšťa sa priestupku proti verejnému poriadku, za ktorý možno uložiť pokutu do 33,19 EUR (1.000,- Sk) ⁸⁾, za porušenie §5 ods.3 tohto nariadenia možno uložiť pokutu do 165,97 EUR (5.000,- Sk) ⁹⁾, v blokovom konaní možno uložiť pokutu do 16,59 EUR (500,- Sk).¹⁰⁾

2) Právnickej osobe, ktorá poruší toto nariadenie, môže starosta uložiť pokutu do 6 638,78 EUR (200.000,- Sk).¹¹⁾